

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 99/12

Λουξεμβούργο, 12 Ιουλίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-602/10
SC Volksbank România SA κατά Autoritatea Națională pentru Protecția
Consumatorilor – Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor
Călărași (CJPC)

**Το Δικαστήριο καθιστά σαφή την έκταση της χορηγούμενης στο πλαίσιο των
συμβάσεων καταναλωτικής πίστωσης προστασίας των καταναλωτών**

*Ένα κράτος μέλος δύναται να περιορίζει τις εισπραττόμενες από τον δανειοδότη τραπεζικές
προμήθειες*

Η οδηγία για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστωσης¹ προβλέπει ότι, στους τομείς τους οποίους εναρμονίζει, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να διατηρούν ή να εισάγουν στο εθνικό δίκαιο τους διατάξεις πέραν όσων ορίζονται με την ίδια. Εντούτοις, δεν παρεμποδίζει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν, σύμφωνα με το δίκαιο της Ενώσεως, τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας επί τομέων οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Εξάλλου, τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη θέσπιση κατάλληλων και αποτελεσματικών διαδικασιών εξωδικαστικής επιλύσεως των διαφορών επί των συμβάσεων καταναλωτικής πίστωσης, προστρέχοντας, ενδεχομένως, στα υφιστάμενα όργανα. Η οδηγία δεν εφαρμόζεται επί των συμβάσεων καταναλωτικής πίστωσης οι οποίες ίσχυαν κατά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος των εθνικών μέτρων μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο.

Στη Ρουμανία η οδηγία μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο με διάταγμα, ως ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του οποίου ορίσθηκε η 22α Ιουνίου 2010. Προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι, όταν χορηγείται πίστωση, ο δανειοδότης μπορεί να εισπράξει αποκλειστικά και μόνο την προμήθεια για τη διεκπεραίωση του φακέλου, τη λειτουργική προμήθεια επί της πίστωσης ή τη λειτουργική προμήθεια επί του τρέχοντος λογαριασμού, τα αντισταθμιστικά μέτρα σε περίπτωση προεξοφλήσεως, τα αφορώντα τις ασφάλειες κόστη, ενδεχομένως δε τις ποινικές ρήτρες καθώς και άπαξ προμήθεια για τις παρασχεθείσες κατόπιν αιτήματος των καταναλωτών υπηρεσίες.

Εν προκειμένω, ένας από τους γενικούς όρους των συμβάσεων καταναλωτικής πίστωσης τις οποίες συνήπτε η τράπεζα Volksbank România με τους πελάτες της, πριν από την έναρξη ισχύος του διατάγματος, προβλέπει ότι για τη διάθεση της καταναλωτικής πίστωσης, ο δανειολήπτης μπορεί να επιβαρύνεται έναντι της τράπεζας με «προμήθεια κινδύνου» ίση προς το 0,2 % του υπολειπόμενου ποσού της καταναλωτικής πίστωσης και πρέπει να καταβάλλεται μηνιαίως καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της συμβάσεως πίστωσης.

Η Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor- Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Călărași («CJPC») (εθνική αρχή προστασίας των καταναλωτών, νομαρχιακή επιτροπή προστασίας των καταναλωτών Călărași), η οποία θεώρησε ότι η είσπραξη της εν λόγω προμήθειας δεν προβλεπόταν από το διάταγμα, επέβαλε στη Volksbank πρόστιμο καθώς και συμπληρωματικές κυρώσεις.

Ενώπιον του Judecătoria Călărași (πρωτοδικείο του Călărași, Ρουμανία), η Volksbank ισχυρίστηκε ότι ορισμένες διατάξεις του διατάγματος αντέκιντο προς την οδηγία. Κατόπιν αυτού, το εν λόγω δικαιοδοτικό όργανο ζητεί από το Δικαστήριο να αποσαφηνίσει την έκταση εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.

¹ Οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστωσης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 133, σ. 66, και –διορθωτικά– ΕΕ 2009, L 207, σ. 14, ΕΕ 2010, L 199, σ. 40, και ΕΕ 2011, L 234, σ. 46). Η ανωτέρω οδηγία έπρεπε να μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο το αργότερο μέχρι τις 11 Ιουνίου 2010.

Το Δικαστήριο αποφαινεται, καταρχάς, επί του αν τα κράτη μέλη δύνανται να εντάσσουν τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστωσης οι οποίες διασφαλίζονται μέσω ακινήτου αγαθού στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής ενός εθνικού μέτρου μεταφοράς της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη, μολονότι η τελευταία τις αποκλείει από το δικό της πεδίο εφαρμογής. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη δύνανται, σύμφωνα προς το δίκαιο της Ενώσεως, να εφαρμόζουν τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας σε τομείς μη εμπίπτοντες στο πεδίο εφαρμογής της. Έτσι, μπορούν να διατηρούν ή να εισάγουν εθνικά μέτρα στοιχούντα προς τις διατάξεις της οδηγίας ή προς ορισμένες εξ αυτών, όσον αφορά συμβάσεις καταναλωτικής πίστωσης μη εμπίπτουσες στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, όπως εν προκειμένω οι διασφαλιζόμενες με ακίνητο αγαθό συμβάσεις καταναλωτικής πίστωσης.

Δεύτερον, το Δικαστήριο εξετάζει την υπαγωγή τέτοιων συμβάσεων καταναλωτικής πίστωσης, οι οποίες ίσχυαν κατά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως, στο κατά χρόνον πεδίο εφαρμογής της εν λόγω ρυθμίσεως. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι κατ' αρχήν εναπόκειται στα κράτη μέλη να θεσπίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες προτίθενται να επεκτείνουν το εθνικό καθεστώς τους μεταφοράς της οδηγίας επί των συμβάσεων καταναλωτικής πίστωσης, όπως οι επίδικες στο πλαίσιο της κύριας δίκης, οι οποίες δεν εμπίπτουν σε έναν από τους τομείς όπου ο νομοθέτης της Ενώσεως εξέφρασε τη βούλησή του να θεσπίσει εναρμονισμένες διατάξεις. Επομένως, τα κράτη μέλη δύνανται να ορίσουν μεταβατικό μέτρο το οποίο σημαίνει ότι η εν λόγω εθνική κανονιστική ρύθμιση εφαρμόζεται επίσης επί των εν ισχύι συμβάσεων κατά τον χρόνο ενάρξεως ισχύος της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως.

Τρίτον, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν αντιβαίνει στην οδηγία το να επιβάλει ένα κράτος μέλος μη προβλεπόμενες από την εν λόγω οδηγία υποχρεώσεις στα πιστωτικά ιδρύματα όσον αφορά τις μορφές προμηθειών τις οποίες τα ιδρύματα αυτά δύνανται να εισπράττουν στο πλαίσιο συμβάσεων καταναλωτικής πίστωσης. Πράγματι, στην προκειμένη περίπτωση ο προβλεπόμενος με το ρουμανικό διάταγμα νομικός κανόνας, καθόσον εμπεριέχει περιοριστικό κατάλογο τραπεζικών προμηθειών τις οποίες δύναται να εισπράξει ο δανειοδότης από τους καταναλωτές, συνιστά μέτρο προστασίας των καταναλωτών σε μη εναρμονισμένο από την οδηγία τομέα.

Τέταρτον, το Δικαστήριο απαντά στο επιχείρημα της Volksbank ότι η ρουμανική κανονιστική ρύθμιση, καθόσον απαγορεύει στα πιστωτικά ιδρύματα να εισπράττουν ορισμένες τραπεζικές προμήθειες, καθιστά λιγότερο προσίτες στους εγκατεστημένους στη Ρουμανία πελάτες καταναλωτικές πιστώσεις προτεινόμενες από εταιρίες εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη, με αποτέλεσμα να παραβιάζονται οι κανόνες της Συνθήκης περί της ελεύθερης παροχής των υπηρεσιών. Συναφώς, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι κανονιστική ρύθμιση κράτους μέλους δεν αποτελεί περιορισμό κατά την έννοια της Συνθήκης απλώς και μόνον επειδή άλλα κράτη μέλη εφαρμόζουν λιγότερο περιοριστικούς ή οικονομικά ελκυστικότερους κανόνες σε όσους παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες και είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός τους. Το Δικαστήριο εκτιμά περαιτέρω ότι εθνική διάταξη όπως η προβλεπόμενη από το ρουμανικό δίκαιο δεν καθιστά λιγότερο ελκυστική την πρόσβαση στη συγκεκριμένη αγορά και δεν μειώνει στην πραγματικότητα την ικανότητα των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων να επιδίδονται σε αποτελεσματικό ανταγωνισμό έναντι των παραδοσιακά εγκατεστημένων στη Ρουμανία επιχειρήσεων.

Τέλος, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι δεν αντιβαίνει στην οδηγία η ρουμανική κανονιστική ρύθμιση η οποία παρέχει, σε θέματα καταναλωτικής πίστωσης, στους καταναλωτές τη δυνατότητα να απευθύνονται ευθέως σε αρχή προστασίας των καταναλωτών, η οποία δύναται ακολουθώντας να επιβάλει κυρώσεις στα πιστωτικά ιδρύματα λόγω μη τηρήσεως της εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως, χωρίς να προβλέπεται προηγουμένως η υποχρέωση προσφυγής στις προβλεπόμενες από το εθνικό δίκαιο για τέτοιες διαφορές διαδικασίες εξωδικαστικής επιλύσεως. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει συγκεκριμένα ότι η οδηγία απαιτεί οι διαδικασίες σε θέματα εξωδικαστικής επιλύσεως των διαφορών να είναι κατάλληλες και αποτελεσματικές. Υπό την έννοια αυτή, εναπόκειται στα κράτη μέλη να ρυθμίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των εν λόγω διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένου ενδεχομένως του δεσμευτικού χαρακτήρα τους, διατηρώντας ταυτόχρονα την πρακτική αποτελεσματικότητα της οδηγίας αυτής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106